РЕШЕНИЕ № 2038

гр. София, 21.11.2016 г.

СГС, VI-4 състав, в открито съд.заседание на двадесет и девети септември две хиляди и шестнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: НИКОЛА ЧОМПАЛОВ

При участието на секретар Анелия Груева, като разгледа докладваното от съдия Чомпалов т. дело № 3597/16 г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.68, вр. с чл.66 ал.6 ЗБН. Образувано е по възражение с правно основанис чл.66 ал.6 ЗБН на Мариян Йорданов Цветков срещу решение N ЗБН 66-412/18.01.2016 г. на синдиците на „Корпоративна търговска банка"АД- в несъстоятелност, с което е оставено без уважение възражението му срещу посочения в списъка на приетите вземания ред за удовлетворение по чл.94 ал.1, т.7 ЗБН на вземане от 181 892,19 лв., което е придобил по договор за цесия от 14.01.2015 г. Твърди се от кредитора, че с този договор за цесия е придобила вземане на цедента по договор за банков влог, поради което за цедираното вземане следва да се прилага привилегията по пар.1,т.4 ДР на ЗБН, защото с цесията се променя титуляря на вземането, но не и самото вземане. Иска се от възразилия кредитор вземането да се включи с ред по чл.94 ал.1 ЗБН.

Синдиците на „Корпоративна търговска банка"АД- в несъстоятелност са представили писмен отговор, с който оспорват възражението с довода, че е недопустимо, защото е предявен недопустим петитум за отмяна на решение. Сочи се в писмения отговор, че възразилият кредитор е придобил вземането по договор за цесия, поради което кредиторът няма качеството на вложител.Поддържа се, че договорът за банков влог е сключен с оглед личността на вложителя, поради което при прехвърляне на вземането по влога цесионерът не придобива качеството на вложител, който не става страна по правоотношението с банката. Навежда се довод, че вземането на кредитора произтича от договор за цесия, който не представлява обичайна банкова сделка.

Представен е договор за цесия от 14.01.2015 г., с който Барбоналия Едел е прехвърлила на Мариян Йорданов Цветков вземане в размер на 93 ЕВРО, произтичащо от анекс N 87722 към рамков договор за платежни услуги за потребители за откриване на банкова сметка при условията на преференциален безсрочен депозит от 06.11.2012 г., по банкова сметка IBAN: BG 40 KORP 9220 44 446206 04, BIC: KORPBGSF, по което длъжник е „Корпоративна търговска банка"АД.

Представено е уведомление вх.N 643/30.01.2015 г., с което Барбоналия Едел е уведомила „Корпоративна търговска банка"АД, че с договор за цесия от 14.01.2015 г. е прехвърлила на Мариян Йорданов Цветков вземане от 93 000 ЕВРО по анекс N 87722/06.11.2012 г. към рамков договор за платежни услуги за потребители за откриване на банкова смстка при условията на преференциален безсрочен депозит.

Представено е решение N ЗБН 66-412/18.01.2016 г. на синдиците на „Корпоративна търговска банка"АД- в несъстоятелност, с което е оставено без уважение възражение с вх. N ЗБН 66-412/04.09.2015 г. на Мариян Йорданов Цветков срещу реда /чл.94 ал.1, т.7 ЗБН/, с който е включено вземането му от 181 892,19 лв. в списъка на приетите вземания.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Предмет на спора пред първоинстанционния съд е възражение с правно основание чл.66 ал.6 ЗБН.

Възражението по чл.66 ал.6 ЗБН по правната си природа представлява искане за установяване на вземане срещу банката в несъстоятелност, което не е било включено от синдика в списъка с приети вземания, въз основа на заявената от кредитора поредност. С

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
СЕКРЕТАР:

104

възражението по същество се предявява за установяване по съдебен ред на вземане с по-благоприятна поредност, както е с иска по чл.694 ТЗ /решение № 185 от 10.12.2014 г. по т.д. № 3199/2013 г., Т. К., I Т. О. на ВКС/.

Синдиците са включили вземането на кредитора с поредност по чл.94 ал.1, т.7 ЗБН, а спорният по делото въпрос е дали това вземане е на „вложител" по смисъла на пар.1, т.4 ДР на ЗБН, което е с посочен в нормата на чл.94 ал.1, т.4 ЗБН ред.

Не се спори, че Барбоналия Едел е страна по сключен с „Корпоративна търговска банка"АД /сега в несъстоятелност/ рамков договор за платежни услуги за потребители за откриване на банкова сметка при условията на преференциален безсрочен депозит от 06.11.2012 г., към който е сключен анекс N 87722, по който банката е поела задължението да съхранява пари по открита на името на депозанта Барбоналия Едел банкова сметка – IBAN: BG 40 KORP 9220 44 446206 04, BIC: KORPBGSF.

Според съда сключеният между Барбоналия Едел и банката договор представлява договор банков паричен влог по смисъла на чл.421 ТЗ, по който „Корпоративна търговска банка"АД /сега в несъстоятелност/ дължи на вложителя /депозант/ Барбоналия Едел предоставената от нея паричната сума в същата валута и размер, както и уговорената лихва. Процесната сделка представлява по смисъла на пар.1, т.4 от ДР на ЗБН обичайна банкова сделка, защото основната дейност на банките се изразява в набиране на парични суми по договор за банков влог, както и по кредитиране.

Доколкото Барбоналия Едел /депозант/ е лице, което има право съгласно приложимите **законови и договорни условия** да получи паричните средства по откритата на нейно име банкова сметка, произтичаща от обичайна банкова сделка, тя има качеството на „вложител" по смисъла на пар.1, т.4 от ДР на ЗБН.

По силата на договор за цесия от 14.01.2015 г., вложителят /депозант/ Барбоналия Едел е прехвърлила в полза на кредитора Мариян Йорданов Цветков вземането, произтичащо от рамкови договор за платежни услуги за потребители, по което вземане длъжник е „Корпоративна търговска банка"АД- в несъстоятелност.

Със сключване на договора за цесия е настъпило частно правоприемство, при което цесионерът Мариян Йорданов Цветков е придобил вземането по банковия паричен влог.

С уведомление с вх.N 643/30.01.2015 г. цедентът /стар кредитор/ Барбоналия Едел е уведомила длъжника „Корпоративна търговска банка"АД, че с договора за цесия от 14.01.2015 г. е прехвърлила на Мариян Йорданов Цветков вземането си в размер на 93 ЕВРО по рамковия договор за платежни услуги за потребители.

От 30.01.2015 г. прехвърлянето на вземането има действие спрямо банката длъжник, защото на тази дата е получила съобщението на цедента. От 30.01.2015 г. спрямо банката длъжник следва да се приеме, че на основание чл.99 ал.4 ЗЗД кредитор по вземането, произтичащо от договора банков паричен влог, е цесионерът Мариян Йорданов Цветков

След като цедентът /праводател/ Барбоналия Едел е притежавала качеството на „вложител" по смисъла на пар.1, т.4 от ДР на ЗБН, нейният частен правоприемник цесионерът Мариян Йорданов Цветков също притежава това качество. Това е така, защото нормата на чл.99 ал.2 ЗЗД предвижда, че „прехвърленото вземане преминава върху новия кредитор **с привилегиите, обезпеченията и другите му принадлежности,** включително с изтеклите лихви, ако не е уговорено противното. Да се приеме противното, означава правоприемникът /цесионер/ да се постави в по-неблагоприятно правно положение от своя праводател - цедент, а това е в разрез с общото правило на чл.99 ал.2 ЗЗД.

При договор за цесия прехвърленото вземане запазва своята правна природа ведно с **привилегиите**, а единствената промяна се изразява в това, че едно ново лице – цесионерът има право да получи вземането от длъжника. Когато цедентът по силата на закона е бил в

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
СЕКРЕТАР:

определено благоприятно положение досежно удовлетворение на вземането си в производството по несъстоятелност, в това благоприятно положение и е и неговият правоприемник –цесионер / **решение № 69 от 18.02.2005 г. по гр.д.. № 286/2004 г., Т. К., I Т. О. на ВКС,** в което е разгледан случай, при който работниците и служителите на длъжника са прехвърлил с цесия вземанията си по трудово правоотношение/.

Нормата на чл.99 ал.2 ЗЗД урежда общо правило за правното положение на цесионера, което е идентично с това на неговия праводател – цедента. Изключването на това правило може да има за основание единствено норма на **специален** закон, който изрично да урежда по различен начин правното положение на цедента /правоприемника/. Такъв специален закон е ЗГВБ, който в нормата на чл.9 ал.2, респ. чл.4 ал.3 ЗГБВ /отм./, предвижда, че разпоредбата на ал. 1 не се прилага спрямо лица, **придобили права по влог в резултат на извършени разпоредителни действия** с влога в срока на действие на мерките по чл. 116, ал. 2, т. 2 и 3 от Закона за кредитните институции и след датата на издаване на акт по чл. 20, ал. 1.

Според съда нормата на чл.9 ал.2 ЗГБВ, респ. чл.4 ал.3 ЗГБВ /отм./, урежда изключение от общия принцип на чл.99 ал.2 ЗЗД, но тази норма следва да се прилага само в отношенията между Фонда за гарантиране на влоговете в банките и цесионера, който е придобил права по влог в резултат на извършено от вложителя разпоредително действие. Това изключение от правилото на чл.99 ал.2 ЗЗД намира приложение единствено досежно въпроса дали придобитото от цесионера вземане е гарантирано и дали за Фонда е възникнало задължение за изплащането му. Както се спомена, нормата на чл.9 ал.2 ЗГБВ, респ. чл.4 ал.3 ЗГБВ /отм./, е изключение от поместения в нормата на чл.99 ал.2 ЗЗД общ принцип, поради което не може да се прилага по аналогия и за други отношения.

В ЗБН, който урежда отношенията досежно поредността на вземането на кредитор в производството по банкова несъстоятелност, не е предвидена норма, подобна на чл.9 ал.2 ЗГБВ, респ. чл.4 ал.3 ЗГБВ /отм./, която да регламентира изключение от общия принцип на чл.99 ал.2 ЗЗД. Ето защо съдът намира, че за отношенията относно поредността на вземането на кредитора –цесионер в производството по банкова несъстоятелност не следва да намира приложение изключението на чл.9 ал.2 ЗГБВ, респ. чл.4 ал.3 ЗГБВ /отм./.

Обстоятелството, че цесионерът не е защитено лице с гарантиран влог по чл.9 ал.1, вр. с пар.1 т.6 ЗГБВ, не е основание за извод, че цесионерът не притежава вземане на „вложител" по смисъла на ЗБН и че вземането му не следва да е с поредността по чл.94 ал.1, т.4 ЗБН. Вземането на цесионера не е покрито от системата за гарантиране на влоговете по ЗГБВ, защото попада в обхвата на чл.9 ал.2 ЗГБВ, но това не означава, че вземането му не е на „вложител" по ЗБН.

В нормата на пар.1, т.4 от ДР на ЗБН е дадена дефиниция на понятието „вложител" - лице, което има право съгласно **приложимите законови и договорни условия** да получи паричните средства по банкова сметка или кредитните салда, произтичащи от временните положения в резултат на обичайни банкови сделки. Това означава, че „вложител" е не само титулярът на банковата сметка, който е страна по договора за банков влог и който има право на договорно основание да получи паричните средства по банковата сметка, но и цесионерът, защото той, макар и да не е титуляр на банковия влог и да не е страна по сключения с банката договор, има право по силата на закона - чл.99 ал.2 ЗЗД да получи вземането, което е притежавал титулярят на влога /цедент/.

Както по-горе се спомена, в ЗБН не е предвидена норма, аналогична с тази на чл.9 ал.2 ЗГБВ, поради което съдът намира, че цесионерът на основание чл.99 ал.2 ЗЗД следва да се третира по същия начин, както и неговият праводател цедент, т.е като „вложител" по ЗБН. С цесията се извършва промяна в страните по облигационното правоотношение, по което кредитор става едно ново лице – цесионерът, но цедираното вземане продължава да

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
СЕКРЕТАР:

105

съществува с всички свои правни характеристики, свързани с характера и естеството на сделката, от която то произтича.

Важно е да се отбележи и следното – в ЗГБВ и в ЗБН по различен начин е уредено понятието „вложител". „Вложител" по смисъла на ЗГВБ е **титулярят** на влога – пар.1,т.6 ЗГБВ. В тази хипотеза няма никакво съмнение, че по смисъла на ЗГБВ цесионерът няма качеството на „вложител", защото той, макар и да е придобил вземането по влог, не е титуляр на влога, тъй като не е страна по сключения с банката договор за банков влог. Дефиницията на пар.1,т.6 ЗГБВ е в съответствие с нормата на чл.9 ал.2, която отрича гарантираност на вземане, придобито в резултат на разпоредително действие с влога, т.е не се гарантира вземане на цесионер, който не е титуляр на влога и не е „вложител" по – пар.1,т.6 ЗГБВ.

В пар.1, т.4 ДР на ЗБН обаче качеството „вложител" не е свързано с качеството „титуляр" на банковия влог. Следователно по смисъла на ЗБН „вложител" може и да е лице, което не е титуляр на влога, т.е и лице, което е придобило вземането по влога в резултат на договор за цесия и което по силата на закона – чл.99 ал.2 ЗЗД има право да получи вземането по влога.

Ако идеята на законодателя бе лицето, придобило вземането по влог в резултат на разпоредителна сделка, да няма качеството на „вложител" по ЗБН, в този нормативен акт би се използвала същата дефиниция, която е използвана в ЗГБВ за понятието „вложител". След като в ЗБН качеството „вложител" не е свързано с титуляра на банковия влог, съдът намира, че „вложител" по ЗБН може да бъде и лице, придобило вземането по влога в резултат на договор за цесия.

Като краен извод – цесионерът в производството по банкова несъстоятелност има същото правно положение на своя праводател – цедент, защото в ЗБН не е предвидено изключение от общото правило на чл.99 ал.2 ЗЗД, каквото е поместено в чл.9 ал.2 ЗГБВ. Цедентът Барбоналия Едел е притежавала качеството на „вложител" по пар.1, т.4 ЗБН, поради което нейният частен правоприемник – цесионерът Мариян Йорданов Цветков също притежава това качество – чл.99 ал.2 ЗЗД. Цесионерът е „вложител" по смисъла на пар.1, т.4 ЗБН, защото след сключване на договора за цесия и съобщението до банката има право по **силата на закона** – чл.99 ал.2 ЗЗД да получи паричните средства по влога. Цесионерът не е „титуляр" на влога, но това е ирелевантно за качеството „вложител" по ЗБН, доколкото пар.1, т.4 ДР на ЗБН не свързва качеството на „вложител" с титулярството на влога, както е по пар.1,т.6 ЗГБВ, а свързва това качество с правото **на законово** или на договорно основание да се получат паричните средства по банковата сметка на вложителя.

Цесионерът е придобил качеството на кредитор на банката длъжник за процесното вземане след сключване на договора за цесия и съобщаването му на банката длъжник, но **придобитото с цесия вземане произтича от договор за банков паричен влог, който е обичайна банкова сделка. Правопораждащият юридически факт, от който произтича цедираното вземане, е сключената между цедента и банката обичайна банкова сделка.**

Цесионерът по силата на изричната норма на чл.9 ал.2 ЗБН, респ. чл.4 ал.3 ЗГБВ /отм./, в отклонение от общото правило на чл.99 ал.2 ЗЗД, се третира по неблагоприятен начин в отношенията с Фонда за гарантиране на влоговете в банките, защото вземането му не е защитено, но, доколкото в ЗБН не е предвидено подобно отклонение от общия принцип на чл.99 ал.2 ЗЗД, няма законово основание да се третира по неблагоприятен начин и в производството по банкова несъстоятелност и да му се отрече качеството на „вложител", т.е. да се поставя в по-неблагоприятно положение от своя праводател /цедента/.

Вземането на цесионера е вземане на „вложител", което не е покрито от системата за гарантиране на влогове – чл.9 ал.2 ЗГБВ, поради което е с предвидения в нормата на чл.94 ал.1, т.4 ЗБН ред. Тази поредност на вземането е с оглед нормата на пар.12 от Прех.и

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
СЕКРЕТАР:

закл.разпоредби на ЗБН, според която пар.11, т.8, която урежда изменението на чл.94, не се прилага за производствата по несъстоятелност, открити преди влизането в сила на този закон.

С оглед на изложеното съдът намира, че възражението е основателно и следва да се постанови на основание чл.68 ал.3 ЗБН допълване на списъка по чл. 67, ал. 2, в който вземането да се счита с посочения в нормата на чл.94 ал.1, т.4 ЗБН ред. С оглед нормата на чл.71 ал.1 и ал.3 ЗБН съдът следва да постанови допълване на списъка относно поредността по чл.94 ал.1, т.4 ЗБН, но промяната в него с посочения ред се извършва от синдиците при евентуално влизане на решението в сила.

Мотивиран съдът

РЕШИ:

ПОСТАНОВЯВА ДОПЪЛВАНЕ списъка по чл.67 ал.2 ЗБН с приети вземания на кредиторите на „Корпоративна търговска банка"АД- в несъстоятелност, ЕИК 831184677, относно **поредността** на удовлетворяване на приетото под N 7359 парично вземане от 181 892,19 лв. на Мариян Йорданов Цветков ЕГН 7104096985, гр.Видин, ул."Пейо Яворов" N 27, вх."А", ет.6, ап.18, което следва да бъде **ВКЛЮЧЕНО** в списъка с поредност на удовлетворяване **по чл.94 ал.1, т.4 ЗБН** /в редакция ДВ. бр.67 от 29 Юли 2003 г./

ОСЪЖДА „Корпоративна търговска банка"АД- в несъстоятелност, ЕИК 831184677, да заплати чрез масата на несъстоятелността на Мариян Йорданов Цветков ЕГН 7104096985, гр.Видин, ул."Пейо Яворов" N 27, вх."А", ет.6, ап.18, съд.разноски от 80 лв.

Решението може да се обжалва пред САС в двуседмичен срок от връчването.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

РЕШЕНИЕТО Е ВЛЯЗЛО В СИЛА НА 25.05.2004 г.
Председател: Секретар:

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
СЕКРЕТАР:

106

